

SIRIJUS

Elektronski časopis "Sirijus", ISSN: 2217-6993, ONLINE adresa: www.mason.org.rs, Urednik: Č.V.
Izlazi tromesečno (4 broja godišnje). Prvi broj izašao 1. jula 2009 godine. e-mail: info@mason.org.rs

Број: 28, Година: VI, 15 oktobar 2015

Poštovani čitaoci, pored izuzetno kvalitetnih tekstova braće iz Beograda, Šarca i Novog Sada, u ovom broju za sve vas imamo jedno lepo iznenađenje. Po prvi put u Sirijusu pružamo vam mogućnost da pročitate rad koji je napisala jedna naša sestra, član ženske masonske lože koja radi u Beogradu.

Da odmah na početku razjasnimo odnos koji V.N.L.S. ima prema ženskim ložama. Osnovni kriterijumi regularnosti strogo zabranjuju prisustvo žena tokom ritualnih radova koji se izvode u našim radionicama i ovde nikada nije bilo, niti će biti izuzetaka. Međutim, V.N.L.S. ne uskraćuje pravo ženama da budu masoni i da ritualno rade u svojim sopstvenim radionicama. Takođe, nije zabranjena, već je i poželjna, saradnja van ritualnih radova. Sestre slobodni zidari dobrodošle su kao gosti da prisustvuju svim našim "belim" svečanostima, proslavama, humanitarnim akcijama i sličnim dešavanjima. Istovremeno, razmena iskustava i razgovori o masonskim temama tokom tematskih sastanaka i konferencija, proučavanje istorijata masonerije, izdavaštvo i milosrdni rad, su polja gde sigurno ima prostora za saradnju.

Na tragu ovog stava, naš elektronski bilten "Sirijus" otvara vrata i sestrama da se uključe u neprekidno traganje za svetlom. Na ovaj Način "Sirijus" potvrđuje svoju ulogu lučonoše na ovom putu...

Sadržaj:

SLOBODNO ZIDARSTVO I KABALA: Koncept bratske ljubavi i davanja	2
ПИТАГОРЕЈЦИ И УЧЕЊЕ О СЕОБИ ДУША	9
ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ, НАЈЛЕПША ИКОНА СРПСКЕ МАСОНЕРИЈЕ	12
Rodna ravnopravnost	15

SLOBODNO ZIDARSTVO I KABALA: Koncept bratske ljubavi i davanja

Sl 1. Kabalista Rav Isaac Luria

Bratska ljubav i milosrđe su stubovi i osnovni postulati slobodnog zidarstva. "Voli svog brata kao što voliš samoga sebe. Onaj ko kaže da je na Svetlu a mrzi svog brata, daleko je od Svetla". Posmatrani kao socijalne kategorije, ispunjavaju zadatak koji je slobodno zidarstvo preuzelo u cilju širenja ljubavi i mira u svetu.

Milosrđe je možda jedna od najprepoznatljivijih aktivnosti masonerije u savremenom svetu. Međutim, mnogi masonski mislioci i autori smatraju da to ne može biti svrha postojanja slobodnog zidarstva, da se na taj način masonerija izjednačava sa mnogim filantropskim organizacijama. Po njima, širenje učenja Drevnih Misterija je ono zbog čega je masonerija osnovana i zbog čega bi

trebala da postoji. Sve manje od toga je promašena misija.

Međutim, kada se skinu velovi sa ovih postulata, otvara se sva lepota i mudrost na kojima naše bratstvo počiva. Shvataju se osnovne postavke samog postanka i svrhe živote, povezuje se sa suštinom metafizičkog učenja, otkrivaju se mudrosti Drevnih Misterija.

Kako je Kabala poslednjih decenija postala otvorena svakome ko ima iskrenu želju za odgovorom na pitanje "Šta je svrha i suština života", ispostavlja se da je njena veza sa masonerijom neraskidiva. Da su im postulati skoro identični, a sama srž postojanja je, po Kabali davanje i deljenje, a

po masoneriji bratska ljubav i milosrde. Radi se o potpuno identičnim stvarima.

STVARANJE

Da bi ovo shvatili, moramo krenuti od načina na koji Kabala objašnjava stvaranje univerzuma. Mnogo pre Big Benga, koji označava nastanak materijalnog sveta, a koji je jedan od najvećih kabalista Rav Isaac Luria, ili Ari, objasnio još u XVI veku, nastao je nematerijalni ili spiritualni svet. Sve je počelo sa Mišlju O Stvaranju. U Kabali se Arhitekta Svih Svetova zove Tvorac. Ništa ne postoji sem Trvorca i onoga što je on stvorio, a to je Kreacija. Po Misli Stvaranja, Tvorac je odlučio da napravi Kreaciju sa isključivo jednim ciljem: da je ispuni neograničenim uživanjem i radošću. To je osnovna sila koja vodi našu evoluciju! Mi smo stvoreni sa osnovnim razlogom da dosegemo savršeno i beskonačno stanje.

Shvatanje stvaranja spiritualnog sveta je nama koji smo ograničeni percepcijom čulima prilično teško. Kabalisti kažu da i pored toga, sam trud uložen u učenje i pokušaj prevazilaženja tih ograničenja dovodi do duhovnog napretka.

Proces stvaranja je povezan sa drvetom života i deset sefirota, na koje i masonerija u svojim poukama upućuje, a koji predstavljaju razvojne faze svesti. Samo deseta sefira, Malchut, pripada ovom našem, materijalnom svetu koji možemo da percipiramo, a devet viših sefirota su u duhovnom svetu, nama nerazumljivom i nepoznatom. Kabala koristi pojam 1% realnosti u kojoj živimo. Upravo je cilj proučavanja Kabale spajanje sa tih 99% i dostizanje potpune ispunjenosti.

U celokupnom stvaranju, razvojna sila počiva na dve želje: jedna pripada Tvorcu i to je želja za davanjem, a druga pripada Kreaciji i to je želja za primanjem. Početak stvaranja, nulta faza, se na hebrejskom naziva Behina Shoresh. To je Misao Stvaranja koja se javila Tvorcu. Napraviti kreaciju i ispuniti je neograničenom radošću. Gotovo istovremeno,

nastaje Posuda za primanje te svetlosti, Kreacija, i to je prva faza, ili Behina Aleph. Aleph je prvo slovo hebrejskog alfabeta i ima po Kabali numeričku vrednost jedan. Ove dve faze su potpuno isprepletane i čine dva pola jedne celine, pri čemu je jedan pol želja za davanjem, Tvorac, a drugi želja za primanjem, Kreacija. U ovom trenutku, Posuda je potpuno ispunjena radošću zbog Svetla koje je primila. Nulta faza je sefira Keter, ili kruna, a druga je Hochma, ili mudrost. Zbog toga se i ovo svetlo zove Svetlo mudrosti, ili Ohr Hochma.

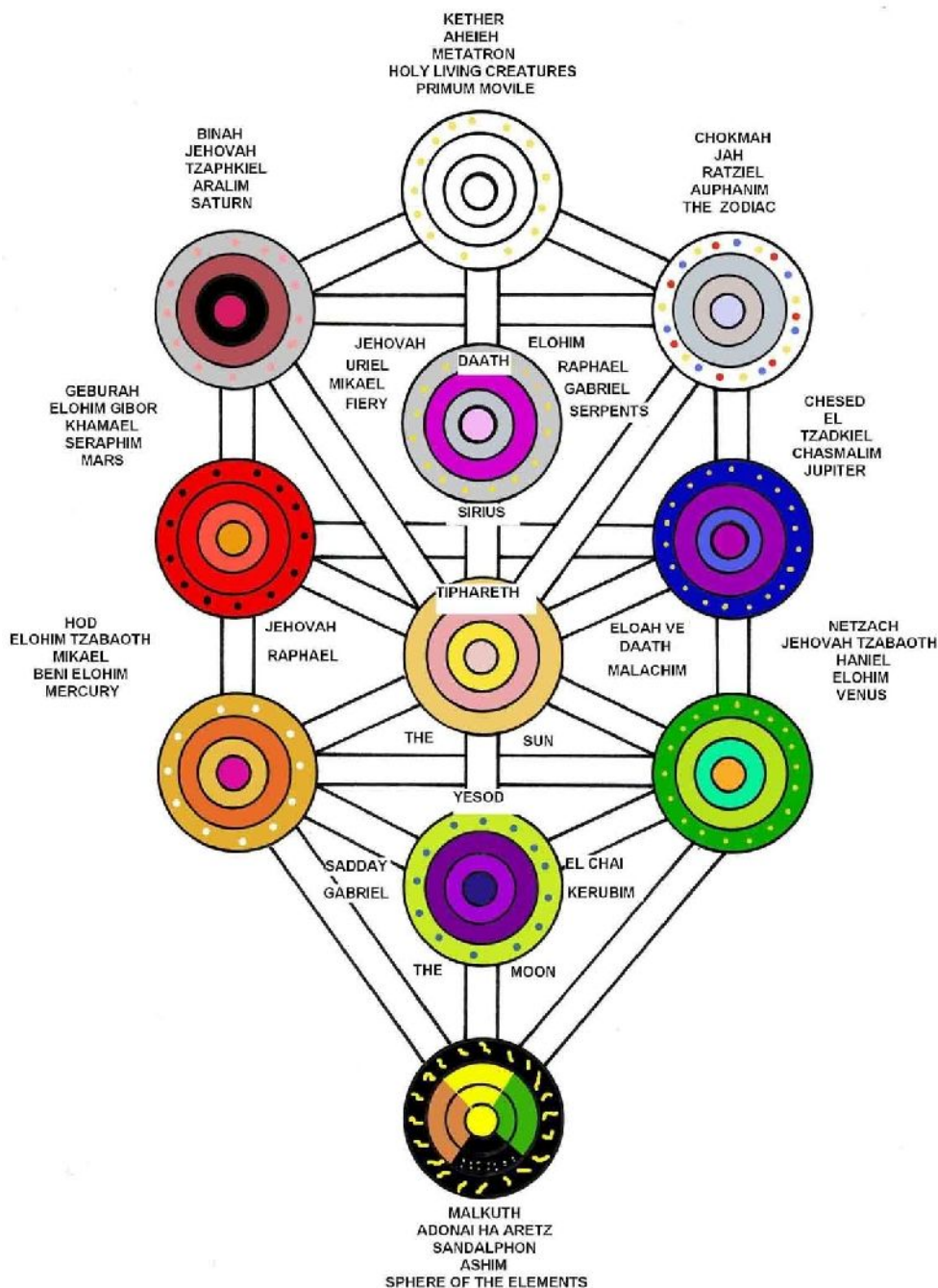
U narednoj fazi, Kreacija oseća da postoji davalac svetla i želi da oseti zadovoljstvo davanja, sledeći svoju prirodu primanja zadovoljstava. Ona hoće da oseti kvalitet ili osobinu Tvorca. Međutim, kako je stvorena samo za primanje, jedino što može da uradi je da odbije Svetlo i to je druga faza, ili Behina Bet. Bet je drugo slovo hebrejskog alfabeta sa numeričkom vrednošću dva. Sefira koja odgovara ovoj fazi je Bina, što znači primetiti. Ovde je primećena osobina Tvorca, a to je davanje, a odbijeno Svetlo je Svetlo Milosti, ili Ohr Hasadim, koje Kreacija ne želi da primi.

Ovo sve dovodi do nove faze u kojoj Kreacija shvata da nije napravljena da bude davalac i odlučuje da jedan deo svetlosti primi, a jedan emituje, to je takozvano primanje u cilju davanja, iza koga se krije velika kabalistička filozofija i mudrost. Dakle, ova faza je dualna, naziva se Behina Gimel, treće slovo alfabeta, sa vrednošću tri. Ona obuhvata nekoliko sefirota, koji se zajedno nazivaju Zeir Anpin i sadrže Hesed, Gevura, Tifferet, Netzah, Hod i Yesod.

Nakon ovoga Kreacija shvata još jednu osobinu Svetla, a to je Misao stvaranja, stvoriti kreaciju i ispuniti je neograničenim zadovoljstvom. Tada kreće četvrta faza, ili Behina Dalet, četvrto slovo alfabeta, u kojoj kreacija odlučuje da primi kompletno svetlo i dostigne takozvanu jednakost forme sa Mišlju stvaranja. Sefira Malchut, ili kraljevstvo, označava ovu fazu, a naziva se još i Svet Bez Kraja ili Olam Ein Sof, odakle vode poreklo

sve duše i svi svetovi. Malchut smo mi, naš svet pripada takođe četvrtoj fazi stvaranja. Ona u sebi sadrži prethodne faze razvoja, ali se i kompletno razlikuje od njih, jer Kreacija želi ultimativno zadovoljstvo, a to je da postane identična sa Tvorcem. Ne želi samo da ponavlja njegove radnje već želi i saznanje zašto Tvorac radi to što radi, zašto davanje

predstavlja izvor tolikog zadovoljstva. Razumevanje Misli Stvaranja u Kabali predstavlja najviši nivo razumevanja i naziva se "postignuće". Želja za ovim je najjača sila u celom stvaranju i vodi kompletnu evoluciju, ona je u nama duboko usađena, bili mi toga svesni ili ne, a dok ne dođemo do odgovora, nećemo postići smirenje.

Sl 2. Drvo života

U ovoj fazi se sve menja, Kreacija odlučuje da prevaziđe želju za primanjem samo za sebe, počinje jedan nezavisan proces novog stvaranja u kome se kreira uzlazni, povratni put u kome će se Kreacija ujediniti sa Tvorcem i sa Mišlju stvaranja.

NASTANAK DUŠE I MATERIJALNOG SVETA

Da bi Kreacija postigla svoj cilj i završila Stvaranje spajajući se ponovo sa Tvorcem, ona stvara odgovarajuće okruženje koje će joj u tome pomoći. Zbog toga se četvrta faza deli na gornji i donji deo. Gornji deo čini pet svetova, a donji pojednostavljeno rečeno, čini duša. Suštinski, radi se opet o želji za primanjem za sebe i želji za davanjem. Svetovi nisu fizički entiteti već su sačinjeni od želja koje je Kreacija u stanju da primi u cilju davanja Tvorcu, a duša je sačinjena od želja na kojima tek treba raditi, koje treba korigovati i koje su još uvek u egoističnom obliku. Svetovi su pogodna sredina za vršenje korekcije pojedinačnih želja, tako da se ovde radi o različitim nivoima altruizma i želje za davanjem. Viši svet radi na korekciji viših želja i obrnuto. Mi o ovome imamo saznanja od Kabalista koji su u ovim svetovima boravili, u zavisnosti od njihovog duhovnog nivoa i koji su nam te svetove opisali, bilo usmeno bilo putem kabalističkih knjiga.

U četvrtoj fazi je prvo formiran njen gornji deo, duhovni svetovi Adam Kadmon, Atzilut, Beria, Yetzirah i Assia, a nakon toga je Bog stvorio prvobitnu celovitu dušu, koja se naziva Adam Ha Rishon, ili prvi čovek. On se brzo uzdigao do najvišeg sveta, Adam Kadmona, nakon čega je zgrešio i padao kroz pet svetova i 125 koraka u materijalni svet, odvojen od duhovnih barijerom ili granicom. Tada se duša raspala na 600 000 delova, a svaki od ovih delova celovite duše ima 613 egoističnih želja. U materijalnom svetu se izgubila svest o celovitosti duše i ljudi umesto zajedništva, jednakosti i ljubavi, osećaju odbojnost jedni prema drugima, mržnju, potrebu za međusobnim ugnjetavanjem.

Put ka ponovnom ujedinjenju svih 600 000 delova vodi preko korekcije 613 želja za primanjem samo za sebe, znači korekcije ega u potpuni altruizam i želju za davanjem.

U materijalnom svetu, po Kabali, evolucija je vođena razvojem ljudskih želja i smenjivanjem osećaja nedostatka i ispunjenosti u čoveku. Prva grupa želja su bile najjednostavnije želje za održanjem: hrana, seks i sklonište. Njihovim ispunjenjem javio se osećaj nedostatka za gomilanjem i posedovanjem, koji je zamenila želja za moći. Njenim ispunjenjem, čovek je osetio potrebu za znanjem, koje mu takođe nije ispunilo prazninu i donelo spokoj i sreću. Tada se u ljudskom srcu javlja ultimativna želja za spiritualnim putem, za spajanjem sa Tvorcem. U tom trenutku se sve menja, nesvesna evolucija koja je karakterisala razvoj prve četiri želje, prepušta mesto svesnom napretku čoveka uz merdevine ka Svetlosti.

PUT DUHOVNOG UZDIZANJA

Kabala opisuje silazni put, odozgo na dole, objašnjava način na koji smo postali. Međutim, daje nam i detaljnu šemu uzlaznog puta, faze i stanja našeg razvoja, koje vode na gore. Pokazuje nam svrhu, koren i mesta duž puta. To je ono što Kreacija počinje da radi jednom kada napravi restrikciju u primanju samo za sebe, počinje sa uzdizanjem kroz sistem svetova da bi dostigla Misao kreacije i postala jednaka sa Tvorcem.

Kabala nas uči da je svaki od 125 koraka u padu celovite duše zapamćen u nama kao deo spiritualne genetike u kojoj je zabeležena svaka tačka na kojoj se povećavala egoistična priroda želje za primanjem. Pojava želje u srcu za duhovnim putem predstavlja embrion, ponovno rađanje duhovnosti i povezivanje sa spiritualnim genskim lancem (Reshimot ili sećanje) koji sada vodi istim putem samo u uzlaznom smeru. Kada se tačka u srcu javi, čovek dobija pomoć od Svetla koja je srazmerna želji i potrebi u čoveku da se ponovo spoji sa 99% realnosti.

Sl 3. Ser Isaac Newton

Uzlazni put je predviđen planom Stvaranja i možemo ići kao do sada, težim, nesvesnim putem, putem ratova, patnji, mržnje, haotično, ili svesno putem Tore i Mitzvota. Torah znači pouka od strane Svetla, a Mitzvot je transformacija svake od 613 egoističnih želja u altruističnu. Naš život je tako programiran da je svaki događaj u njemu mogućnost za korekciju i učenje, iza svega stoji Misao Tvorca i ako svesno krenemo u korekciju naših namera, misli i delovanja možemo preskočiti čitav niz reinkarnacija duše i dostići u ovom životu ponovno spajanje sa Svetlom. Ceo naš život je velika lekcija, svaki pojedinačni događaj i osećanje su pouke koje nam Svetlost šalje, ma koliko teške i bolne ponekad izgledale. Radom na sebi, analiziranjem svake situacije, događaja i osećanja kroz prizmu lekcije i shvatanjem da iza svega stoji Misao Stvaranja, koja je čista ljubav, duhovno se uzdižemo. Promena naše želje za primanjem samo za sebe se reflektuje mnogo šire, na naše okruženje i celu ljudsku populaciju, tako da svaki čovek ima mnogo veću ulogu i odgovornost u evoluciji i ostvarenju druge faze plana stvaranja.

Činjenica je da je čovek sa svojih pet čula nesposoban da shvati i dođe u kontakt sa Višom Realnošću ili duhovnim svetom. Naša čula imaju potpuno drugačiji program od onog koji se nalazi u 99% realnosti i taj program se zove "egoizam". Kabala pod ovim terminom podrazumeva sve ono što nas sprečava i zaustavlja u duhovnom razvoju, a iza svega se krije pitanje "Šta je tu za mene?" To pitanje, svesno ili nesvesno, vodi sve naše postupke i osećanja, to ja naša priroda, tako nas je Tvorac kreirao, našim životima upravlja želja za primanjem. Strah, patnja, bes, mržnja, tuga, sebičluk, agresija, gordost. Sve su to stanja nepoznata duhovnom svetu, to su karakteristike 1% realnosti u kojoj živimo. Program koji vodi Višu Realnost je želja za davanjem, potpuna suprotnost materijalnog sveta.

Da bi čovek stupio u kontakt sa spiritualnim svetom, potrebno je da izgradi ono što Kabala naziva dodatnim, šestim čulom, koje funkcioniše po principima duhovnog sveta. To šesto čulo je osnovno sredstvo pomoću koga se ulazi u Višu

Realnost i kreće lestvicama naviše, na put spajanja sa Tvorcem.

Ovde dolazimo do suštine ovog rada. Šesto čulo se bazira na DAVANJU. Znači ceo spiritualni put i razvoj zavisi od kompletne promene naše prirode, iz egoistične u altruističnu, moramo ovladati oruđem koje nas vodi naviše, pri čemu možemo koristiti jedino ono što nam je Tvorac dao, a to je želja za primanjem. Ona se mora polako transformisati u "primanje u cilju davanja". Sama reč Kabala znači primanje, ili preciznije "ispravan način primanja".

Napredujemo kroz pet nivoa duše, u zavisnosti od stepena kojim smo želju za primanjem zamenili željom za davanjem. Početak je Nefesh, dugi nivo Ruach, zatim Neshama, Haya i Yesod, putem preko 125 stepenika. Svrha svake reinkarnacije ili pojedinog života, jeste da se izvrši korekcija duše, što se u Kabali naziva Tikkun. Mi se rađamo sa tačno određenim zadacima kojima nastavljamo duhovni razvoj iz prethodnih života. Prvi korak u duhovnom napretku je registrovati sopstvene nedostatke, naš Tikkun, a onda aktivno raditi na njemu. Nekome je to strah, nekom bes, nekom ljubomora, lista je dugačka, a iza svih se nalazi želja za primanjem i ego. Kabala uči da reinkarnacija nije svaki novi život, već da je svaka korekcija koju napravimo jedna reinkarnacija, tako da je rešavanjem sopstvenih Tikkuna nekada u jednom danu moguće napraviti kvantne skokove na duhovnom putu.

Na kraju tog puta, kada se ispuni jedan od najvećih zakona, jednakost forme sa Tvorcem, Kreacija je stvorila sopstvenu Misao Stvaranja.

KONCEPT I ZNAČAJ BRATSKE LJUBAVI

Početak 21. veka je, po Kabali, završna faza razvoja ljudske civilizacije. Pojava želje za duhovnim putem, tačkom u srcu, je bila u vreme velikog Kabaliste Isaaca Lurije, Arija, u 16. veku, a sada se ovaj proces zaokružuje.

Sve više ljudi ima potrebu za duhovnošću i kraj Stvaranja će se desiti korekcijom svih želja kod svih ljudi, spajanjem 600 000 delova razjedinjene ljudske duše. Tek tada će biti moguće ponovno spajanje sa Bogom. Da bi se to desilo, da bi ljudi postali potpuno altruistični, moraju postati svesni da smo svi u stvari jedno i da moramo voleti jedni druge kao sebe same. To je jedini način osećanja iskrenog ushićenja pri davanju drugome.

U Zoharu, najvažnijoj Kabalističkoj knjizi koja vodi poreklo iz prvog veka, se kaže da je svrha života: "Voli svog suseda kao što voliš samog sebe". To je identično konceptu bratske ljubavi!

Kabala daje slovima i rečima numeričke vrednosti, tako da različite reči koje imaju istu brojevanu vrednost imaju i isto značenje. Kada se pogleda reč ljubav na hebrejskom (ahawa) njena numerička vrednost je 13, isto kao i reč jedan (ehad). Zohar objašnjava da reč jedan i ljubav imaju identičnu suštinu i da je naša razdvojenost čista iluzija. Kabala nas uči da moramo prevazići ovu iluziju da bi se vratili u stanje jedinstva. Ovde se pojavljuje još jedan od osnovnih postulata Kabale, a to je relativnost vremena i prostora. Kada prome-nimo našu svest i shvatimo da vreme ne postoji, vraćamo se tamo gde smo svi bili jedna duša, samim tim ljubav ne postoji kao socijalna kategorija, već je normalno shvatanje da smo svi jedno i voleći druge bezrezervno, mi u stvari volimo sebe. Iluzija prostora nas dovodi u stanje razdvojenosti od bilo čega što nismo fizički mi. Naša duša, sa druge strane zna da smo svi povezani, da smo jedno. Iluzija fizičkog prostora je zbog toga glavni uzrok sebičnosti. Materijalnost i fizički prostor je sila koja nas ograničava da pojmimo 99% stvarnosti i povežemo se sa njom.

Tu dolazimo opet do koncepta davanja i primanja. Kada nekog iskreno volimo, iskrena je i želja za davanjem. Tada davanje postaje primanje, a to je, kao što je već objašnjeno, suština postojanja. Ako daješ svom detetu i njemu je dobro, to je prirodno primanje zadovoljstva za nas same.

Zaključak se nameće sam po sebi, a to je da davanje ili milosrđe, kao i bratska ljubav, imaju najdublje moguće značenje. Predstavljaju samu suštinu stvaranja i postojanja, prenose mudrost Kabale i Drevnih Misterija, pokazujući na najbolji mogući način slojevitost i velove kojima je slobodnozidarsko učenje obeleženo. Na nama je da istražujemo, radimo i doprinesemo ispunjenju Božje zamisli.

N. N.

P. L. Sloboda

Orijent Beograd, 6015. G. I. S.

ПИТАГОРЕЈЦИ И УЧЕЊЕ О СЕОБИ ДУША

Један од принципа свих школа мистерија је и самоспознаја. Над улазом у Аполонов храм у Делфима можемо прочитати познате речи: „Човече, спознај самог себе“. Са друге стране, на унутрашњој страни тих вратница читамо: „И спознаћеш свет и Бога“.

Хроматска скала се састоји од дванаест тонова који су поређани у времену и низу. Ти једноставни тонови стварају бескрајне музичке варијанте. Хармонија и дисонанца, напетост и разрешење могу се описати математичким односима између тонова. Кад бисмо све односе превели у звук, чули бисмо хармонију сфера. Звук који је неизмеран и моћан као сам свемир. Тих као један каменчић. Варљив као људско срце. Неке музика уздиже у свет трансценденталне лепоте. Други чују лепоту у самим

бројевима. Бројеви су универзални, неуништиви, вечно истинити, а њихову је истинитост могуће открити само умом, број је срж свега. Ова филозофија потиче од његовог оснивача по којем је и добила име по свом утемељивачу Питагори. Настало је у VI веку пре нове ере, у градовима Кротону, Метапонту и Таренту, а у оквиру заједнице која се називала Питагорејски савез. Од свих питагорејских учења најраније записано и потврђено је оно о сеоби душа.

Ово учење никада не би било доступно да није било Ксенофана. Ксенофан је записао:

**“А када се једном нашао код пса кога
удараху кажу беше жалостан
и овакву рече реч:”
“Престани, не шибай,
јер заиста пријатеља човека то је душа,
коју препознах чувши је да виче”.**

Овај фрагмент из Ксенофанове поеме јасно говори о томе да је питагорејско веровање у метемпсихозу, односно поновно рађање душе, било довољно добро познато већ у VI веку пре нове ере. Филозофија Питагоре донела је у антички свет два потпуно оригинална филозофска полазишта: учење о метемпсихози или поновном рађању душе и филозофију броја као основе свега. Све остале идеје из области етике, друштвеног уређења, геометрије, музике и астрономије које је Питагора са братством поучавао и проучавао, а нарочито религијске поставке нужно су биле везане за ова два постулата.

Сам Питагора је током својих предавања говорио да је већ раније имао четири личности и да је душа везана за садашњу личност, а затим за другу испуњавајући тако пут неминовности. Први је у старој Грчкој увео мере и тежине. Прогласио је Јутарње и Вечерње звезде истим. Многи који су посећивали његова предавања су га заједно са својим ученицима сматрали „пророцима божијег гласа“, а сам Питагора је говорио да је након 207. година проведених у Хаду дошао на Земљу и нашао се међу људима. Такво његово представљање и писање је код људи изазвало веровање да је Хермесов син и да га је сам Хермес питао шта жели и да може да тражи било који дар само да не тражи бесмртност. Тако је Питагора измолио да у животу и смрти задржи сећање на све што је доживео. На тај начин је у животу могао да се сети свега, а након смрти је задржао памћење. Са основама учења о поновном рађању душе Питагора се највероватније срео за време свог ропства у Вавилону. Сама идеја о поновном рађању душе била је очигледна супротност са дотадашњим култом мртвих и с њим повезаним масовним појавама сујеверја - призивањем мртвих и причама о аветима. Само учење о поновном рођењу душе по Питагори је било просветитељско и на тај начин је оживело стару идеју о великој моћи какву је имала душа као и њеном постојању и након смрти. Оваква филозофија се поприлично супростављала Хомеровој концепцији о причљивим сенкама умрлих.

Веровао је да је душа бесмртна и да може да се преображава и у друге врсте живих бића. Све што се рађа и долази на свет је само један циклус и да није ништа ново. Такође је веровао да се према свему оном што у себи носи живот, мора односити као према оном што нам је сродно. Овакво учење доста подсећа и има великог утицаја орфизма, с тим што га Питагорина учење додатно оплемењује. Код орфизма имамо да се душа сједињује са божанским преко примерног живота тј. аскетски начин живота, поштовање

ритуала, апстиненција и медитација о оностраном свету. Код Питагоре аскеза тј начин живота није била везана за нечисту савест, већ је била везана искључиво за оне који су имали чисту савест и који су имали један једини задатак а то је да остану чисте савести. Један од основних циљева питагорејске аскезе било је одржавање човека у расположењу које га чини достојним људског постојања. Током свог учења о поновном рађању душе на путу ка прочишћењу Питагора је увео посебан начин исхране, који се огледао у забрани коришћења одређених намирница. Поготово је интересантно што је увео забрану да се једу „бели“ петлови јер су били посвећени Месецу (по многим историчарима Слободног Зидарства ова симболика је везана за Белу вечеру), затим кокошке, јаја, махунарке што упућује на питагорејско учење о равноправности са женама тј. поштовање женског материнског принципа у мистеријама. Сматрали су да се тај женски принцип тј. матернитет огледа у светој природи јаја и махуна, тако да је јести животиње које рађају из јајета грех, услед њихове везе са материнством исто колико и јести махуне које су носиоци живота. Такође је интересантно да је Питагора своја предавања обављао ноћу. Самим тим је код питагорејаца свети карактер пророчанстава у сну и везан је за женски принцип. Сматрали су да је ноћ правда и да је управо ноћ у нераскидивој вези са материнским принципом.

Од самог оснивања братства Питагора је установио правила за све чланове која је сам најдоследније поштовао. Чланови су се обавезивали заклетвом на лојалност према самом учитељу као и једни према другима, морали су да чувају тајну пред профанима, имали су тајне знакове распознавања док су Питагорина предавања слушали искључиво ноћу. Безусловно су се придржавали етичких прописа и тек онда, ако су положили испит, смели су лично да дођу пред учитеља и у његов дом што су сматрали за своју велику срећу. Историчари слободног зидарства наводе поделу ученика на четири степена учења:

први степен су чинили акузматичари (називани и егзотерицима) који нису били иницирани и могли су само да слушају предавања, други степен је подразумевао изучавање основних принципа филозофије, теологије и других наука док је на трећем степену, названом степен савршенства, започињало очишћење. Четврти степен називан је појављивање и тек они који су иницирани на овај степен могли су да постављају питања учитељу и да сазнају све истине.

Питагора је дао и дефиницију Масонске Ложе која је општеприхваћена у Слободном Зидарству. Масонска Ложа је храм који симболизује сам свет, космос (због реда који ту влада), то јест једну целину која има структуру, која одржава ред.

Из свега наведеног можемо извући следећу констатацију да су се питагорејци са својим аскетским идејама и делатностима усредсредили на идеју о Чистоти и очишћењу. Питагорејски начин живота се састојао у одрицању од „страсти“ и телесних прохтева, како би стицањем „врлина“ постигли духовно прочишћење, односно стање „бестрашћа“. У својим учењима су примењивали ћутање, музика је такође заузимала посебно место поготово њено деловање на саму душу, јер на звук можда утичу људи који живе на земљи и на тај начин стварају сопствену музику дајући јој властиту хармонију, посебно место је заузимало и изучавање математике. Све ово је за питагорејце била непроцењива и драгоцену припрема за неговање душе.

Б.А.
Ложа „Братство“,
Шабац

ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ

НАЈЛЕПША ИКОНА СРПСКЕ МАСОНЕРИЈЕ

Доситеј Обрадовић, правим именом Димитрије рођен је у селу Чакову, у румунском делу Баната 1739. а по неким изворима 1742. године. После завршене основне школе 1758. године он одлази у фрушкогорски манастир Хопово где добија монашко име Доситеј. Убрзо напушта манастирски живот и одлази у Далмацију, где три године проводи као учитељ. Потом борави у Грчкој, па у Смирни, где је научио грчки језик и стекао основна знања из филозофије и књижевности. Преко Албаније и Венеције поново се враћа у Далмацију, где припрема своја прва дела. Боравећи и школујући се у Бечу, Модри и Братислави, упознаје се са рационалистичком филозофијом и идејом просветитељства, када се и заинтересовао за културно-просветне и социјалне реформе. Обишао је Италију, Румунију и задржао се извесно време у Сремским Карловцима, тадашњем најзначајнијем српском културном центру. Потом је у Халеу слушао филозофију и теологију, а у Лајпцигу физику код тада чувених професора. У Лајпцигу је штампао своје програмске списе: „Писмо Харалампију“, „Живот и прикљученија“, „Совјети здраваго разума“ и "Басне". Путовао је затим у Париз и Лондон, где је преводио Езопове басне са грчког на енглески. Тринаест година је живео и радио у Бечу и четири године у Трсту и Венецији. 1807. године одлази у Србију, ослобођену од петвековног турског ропства и ту проводи пет последњих година живота. Карађорђе га поставља за првог министра просвете, а Доситеј 1808. године оснива Велику школу – која је претеча универзитета, те Богословију Српске православне цркве 1810. године.

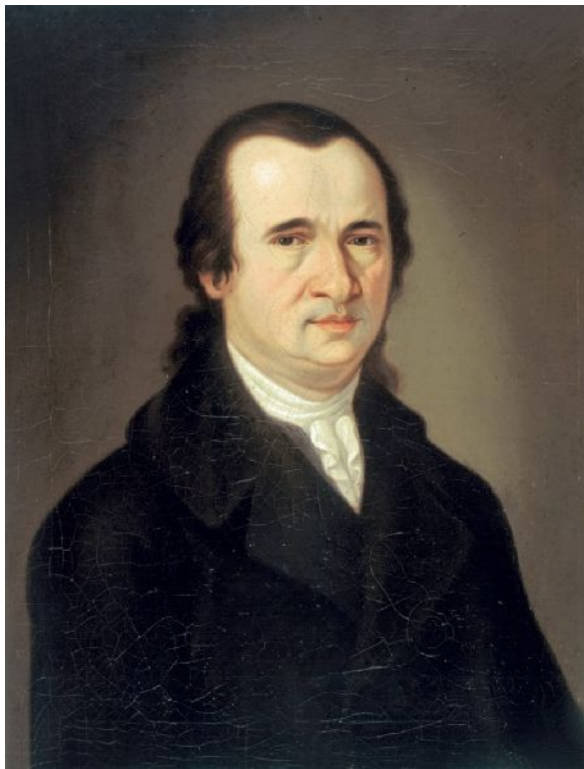
Доситеј је просветитељски рационализам узео за филозофску основу свог идејног програма, везујући га са практичним потребама српског народа.

Почео је да ради на стварању националне књижевности на народном језику. Књижевности која се сели из црква и манастира међу најшире слојеве српског народа. Његово знање је било обимно и разнолико: прошао је кроз духовни утицај православне мистике, руске догматске књижевности, грчких црквених реформатора, немачког протестантизма, те француског и енглеског рационализма. Као убеђени присталица рационалистичке филозофије,

Доситеј верује у свемоћ разума и науку ставља на пиједестал. Доситејева жеља је да наука и филозофија буду доступне свима људима, па и онима у најзабаченијим селима. И то је његово најважније просветитељско начело.

Верујем да ћемо се сви сложити да у историји масонерије постоје масонски писци и писци масони. Они за које се без поговорно зна да су били писци масони јесу Бранислав Нушић, Стеван Сремац и једини српски нобеловац, Иво Андрић и то као члан београдске ложе "Доситеј Обрадовић". Међутим, ни један од њих није био масонски писац, јер у своја дела нису експлицитно уносили масонска начела, принципе идеје и теме. Иво Андрић је, шта више, своју масонску прошлост и скривао, па је се у једном тренутку и одрекао.

С друге стране за Доситеја Обрадовића не постоје поуздани подаци о иницијацији у ред слободних зидара. По некима он је био инициран у Трсту, а по некима у Халеу. До сада није пронађен ни један документ о његовој иницијацији. Међутим, за Доситеја се са сигурношћу

може рећи да је био масонски писац, јер је идеје и идеологију слободног зидарства дубоко уткао у своје целокупно дело. Чак се може рећи да његово дело у овом обиму и значају без масонских идеја и начела не би ни постојало.

Доситеј Обрадовић је једна од најлепших икона српске масонерије. Иако не постоји архивска грађа, којом би се потврдила његова иницијација у братство слободних зидара, с правом можемо тврдити да је Доситеј био масон. Уколико се анализира његово филозофско-књижевно дело видљиво је да је већина идеја и тема, које је у својим делима износио, била масонска.

Рационализам, теорија природног права, деизам, антиклерикализам и верска толеранција су идеје које су дубоко уткане у Доситејево дело. Доминација разума над слепим веровањем и митологијом, те вера у моћ разума је свакако основна тема, која је истовремено блиска и Доситеју и осталим просветитељима 18. века. Идеја ДОБРА и његово слепо веровање у доброту човека је темељна идеја у његовом аутобиографском делу "Живот и прикљученија", где Доситеј каже "да је свет насељен добрим људима". Теме и мотиви путовања су присутни у скоро свим Доситејевим делима. Путовање као учење и учење као путовање су надањивали Доситеја, а он је то преносио на своје слушаоце, где код да је стигао од Чакова, па све до Београда, где се упокојио 1811. године.

Читајући Доситејеву "Етику", коју је објавио у Венецији, запажамо да он дужности дели на оне које човек има према богу, према другима и према себи. Ако се сетимо своје иницијације и питања која нас дочекају у Соби изгубљених корака, тада видимо да је свака сличност са масонском етиком код Доситеја јасно изражена.

Доситеј је био одушевљен геометријом, за коју је сматрао да је божанска

наука којом се стиже до познања истине и уз помоћ које може да се управља животом. У једном свом делу ("Кључић") Доситеј каже "Нека не улази овде ко не зна геометрију", сматрајући да се уз помоћ геометријске методе стиже у небо, а да просвећени ум савладава све заблуде.

Када се посматрају графичка решења на Доситејевим књигама очигледно је да су у то време и на овај веома јасан начин масонски симболи пропагирани и излагани погледима неупућених. У Доситејевом делу "Мезимац", које је објављено за његовог живота, сликар Теодоровић је насликао Доситејев портрет са симболима свевидећег ока, уробороса, угаоника, шестара, Минервине сове, обрађеног камена. Теодоровић је био Доситејев познаник и он је свакако могао знати да је Доситеј масон, а и добити његово одобрење да га представи у масонском озрачју.

Када је наш истакнути књижевник Георгије Магарашевић 1830. године објавио избор из Доситејевих списа под насловом "Дух писанија Доситејевих", на насловној страни те књиге приказан је храм кога са истока обасјава светло, а насликани су угаоник, шестар, мистрија, глобус и бакља.

Дакле, ако све ово горе наведено имамо у виду: идеје, теме у делима и илустрације на књигама тада је потпуно јасно да је Димитрије Доситеј Обрадовић био масонски писац и наш брат масон. Један од најсветлијих међу светлима и један од најбољих међу најбољима. За њега се беспоговорно може рећи да је био добар човек на добром гласу. И као такав јесте и биће и у вековима у које гледамо, узор и икона, пре свега српске, али и светске масонерије.

На оријенту Нови Сад,
4. дана месеца децембра 6014. године
Брат Н. К. МКУ

Rodna ravnopravnost

**... vi ste jedan pol čovečanstva,
nikada ne zaboravite da je muškarac
drugi pol ...**

Ovo je jedna od prvih pouka koju novoinicirana Sestra dobije kroz Ritual škotski stari i prihvaćeni u našoj obedijenciji, u Velikoj ženskoj Loži Francuske. Zašto je baš ova poruka prva, i zašto dobija tako svečani i značajan prizvuk. Da li na neki način, svaka Sestra u tom, našem, izdvojenom okruženju oseća određenu premoć kasnije, kada postane u potpunosti Slobodna zidarka, i uđe svoj poseban intelektualni i duhovni svet, pa ju je potrebno opomenuti da ipak živi u muškom svetu? Da li ova rečenica služi da nas opomene gde nam je mesto, ili da onda kada osvestimo svoju snagu treba da je upotrebljavamo na takav način da održimo balans, a ne da ga narušimo?

Ovaj rad ima poseban zadatak da sagleda na relativno realan način stvarno stanje rodnu ravnopravnosti, u Evropi i Srbiji, sa osvrtom na Masoneriju.

Da bi se to postiglo potrebno je odvojiti različite sfere gledanja na ovu problematiku. Ovaj problem može se tretirati kroz politički stav, kroz pravnu regulativu, kroz faktičko stanje, i najzad kroz subjektivni osećaj. U svakoj od ovih oblasti pogled može biti profan i masonski.

Politički stav je jednoglasan i jedinstven: ravnopravnost polova predstavlja preduslov za sveobuhvatni, demokratski i održivi razvoj svakog društva, pri čemu je ključni preduslov ove ravnopravnosti osnaživanje ekonomskog položaja žena. Tako je u Evropi, tako je i kod nas. Nakon političkog stava na red dolazi pravni okvir, koji treba da stvari uslove da se ovaj politički stav i sprovede, kako se sve ne

bi završilo na gromoglasnom aplauzu posle izvrsnog izlaganja o rodnoj ravnopravnosti.

Na nivou Evropske unije, kao celine, otišlo se daleko sa pravnim okvirom. Treba podsetiti a je Evropska unija ipak samo ugovorna a ne državotvorna tvorevina, i da čak i najozbiljnije njene odluke ne mogu ni da žive ni da budu sprovedene bez aktivnog učešća njenih članica i sprovođenja evropskog zakonodavstva kroz zakonodavstvo članica. Veoma je mali broj pitanja koja su regulisana na nivou Evropske unije a sprovode se direktno u zemljama članicama. Rodna ravnopravnost nije jedna od njih. Zbog toga u zemljama Evropske unije funkcioniše „Equinet“ – mreža nacionalnih organa zemalja članica za rodnu ravnopravnost sa osnovnim ciljem stvaranja platforme za nacionalna tela članica i njihovo delovanje na nivou EU. Nacionalne aktivnosti zemalja članica u domenu ravnopravnosti polova podstaknute su primarnim i sekundarnim zakonodavstvom EU, kao i strateškim dokumentima i smernicama nadležnih institucija EU na polju rodne ravnopravnosti. U tom sistemu direktive EU pokazale kao najoptimalnije i najfleksibilnije pravno sredstvo za uskladjivanje nacionalnih propisa država članica.

Moglo bi se reći da postoji čak nekih devet grupa evropskih direktiva koje se

odnose na uvođenje ravnopravnosti žena i muškaraca od kojih se najvažnije odnose na:

- **jednak pristup zapošljavanju, stručnoj obuci i unapredjenju uslova rada, socijalno osiguranje i profesionalno socijalno osiguranje,**
- **na primenu principa jednakih zarada za muškarce i žene,**
- **na jednak pristup robi i uslugama,**
- **jednak tretmana muškaraca i žena angažovanih u nekoj aktivnosti, uključujući poljoprivredu, samozapošljavanje lica**
- **o zaštiti žena tokom trudnoće i materinstva, unapređenju sigurnosti i zdravlja na poslu zaposlenih trudnica i porodilja ili dojilja i zakonsko pravo na porodiljsko odsustvo od najmanje 14 nedelja, slobodne dane za lekarske preglede novorođenčeta i zaštitu od otkaza, o roditeljskom odsustvu koja sadrži pravo za svakog roditelja da odsustvuje u trajanju od barem 3 meseca i pravo ostanka kod kuće kada je dete bolesno, koja odražava princip ravnopravnosti majke i oca i priznaje važnost očeva u brizi o detetu, a nepovoljno postupanje prema ženi zbog trudnoće ili roditeljskog odsustva podiže se na nivo diskriminacije,**
- **na uznemiravanje po osnovu pola i seksualno uznemiravanje, čime je primena načela nediskriminacije značajno proširena, tako što je uznemiravanje po osnovu pola i seksualno uznemiravanje, takodje, definisano kao diskriminacija.**

Srbija nije zemlja članica EU i nema pravne obaveze da primenjuje EU Direktive ali je zemlja zvaničnog statusa kandidata za članstvo, pri čemu, u statusu pridruženog člana, ima obavezu da svoje zakonodavstvo usklađuje sa zakonodavstvom Evropske unije i sa njenim direktivama, standardima i principima i to već godinama čini. Ono što je žalosno, to je činjenica da je Srbija danas uopšte u poziciji da joj je ovo usklađivanje potrebno. Pre samo 30 do 40 godina, ono što bi se implamentiralo na osnovu ovih direktiva izazvalo bi neverovatno revolt na svim nivoima, zbog smanjenja prava koje su žene,

a i sve ostale diskriminisane kategorije stanovništva imale u samoupravnom socijalizmu.

To samo govori u prilog činjenici da napuštanje jednog, makar i neispravnog sistema vrednosti, ekonomskih, filozofskih i moralnih, bez jasne ideje šta treba da budu nove vrednosti dovodi do potpune degradacije i urušavanja načina života i do prevage najgorih pojava kao što su sve vrste diskriminacije i eksploatacije, ekonomskog izrabljivanja, trgovine ljudima, vladavine kriminala i njegove sprege sa politikom. U Srbiji smo devedesetih godina živeli u potpunoj izolaciji, ratnom okruženju, svim mogućim strahovima, uključujući strah za život. U takvim uslovima politikom podstaknuti privrednici mogli su sve, pa i da degradiraju vrednosti slobode, jednakosti, bratstva i solidarnosti, i to su i učinili, tako da smo od jedne od najmodernijih zemalja u pogledu svih do sada pomenutih prava, došli do tačke u kojoj treba da se ugledamo na Evropu, u kojoj se žene bore za svoja prava koja su žene u Srbiji dobile još 1945. godine. Žene su posebno absorbovale tranzicioni šok putem intenziviranja njihovog neplaćenog rada zbog kresanja nacionalnih budžeta u osnovnoj javnoj potrošnji na usluge kao što su: obrazovanje, socijalna i zdravstvena zaštita.

A treba podsetiti da su žene u Srbiji bile jedine u Evropi, između dva, rata koje su imale poslovnu sposobnost ukoliko ostanu

udovice, a glasačko pravo su dobile pre svih ostalih žena u Evropi.

Danas, žene u Srbiji bore se za Evropske vrednosti.

Kakvo je to stanje u evropskim zemljama, koje su zakonodavstvo rodne ravnopravnosti razvile u velikoj meri? Postoji opšte uverenje da je u tim zemljama ekonomska rodna diskriminacija svedena na najmanju meru, a realnost ukazuje na sledeće činjeice. Izračunato je da prema sadšnjem tempu promena članicama EU, treba:

- **skoro 30 godina da se dostigne cilj EU od 75% učešća žena u zapošljavanju,**
- **preko 70 godina da bi jednaka plata bila realnost,**
- **više od 20 godina da se postigne paritet u nacionalnim parlamentima (barem 40 % manje zastupljenog pola),**
- **više od 20 godina da se postigne ravnoteža polova u upravnim odborima najvećih kompanija Evrope i**
- **skoro 40 godina da se osigura da se kućni poslovi obavljaju ravnopravno.**

Drugim rečima, ako se nešto ne promeni u dinamici, mnogi od nas neće živeti dovoljno dugo da vide na delu faktičku jednakost između žena i muškaraca u EU.

Iako žene prednjače u visokom obrazovanju, stopa zaposlenosti žena iznosi 63%, a muškaraca je 75%. Uprkos višem obrazovanju, u EU žene su placene 16% manje po radnom satu od muškaraca. Razlika prema polu među penzijama iznosi 39%, u korist muškaraca. Više od trećine samohranih majki u EU su siromašne. Žene imaju u proseku visoku stopu nesigurnih ugovora, prinudno skraćeno radno vreme, razlika u platama za isti rad iznosi 16% (prosek u EU), dok je čak 23% u Nemačkoj. Stopa rizika od siromaštva je viša kod žena (17%) nego muškaraca (15%) u državama članicama EU.

Da bi se uskladila sa ovim evropskim vrednostima, država Srbija donela je u skladu

sa pomenutim direktivama Evropske unije, Zakon o rodnoj ravnopravnosti 2009. godine, i on predstavlja osnovni, sistemski pravni dokument za regulisanje i pospešivanje rodne ravnopravnosti. Ovaj Zakon daje pravnu osnovu složenog procesa poboljšanja položaja žena u Srbiji u pravcu intenziviranja ravnopravnosti među polovima u oblastima zapošljavanje, socijalne i zdravstvene zaštite, porodičnih odnosa, obrazovanja, kulture i sporta, političkom i javnom zivotu, u sudskoj zaštiti i u suzbijanju porodičnog nasilja.

Radi implementacije ovog osnovnog zakona potrebno je doneti niz zakonskih i podzakonskih akata koji će omogućiti implementaciju proklamovane politike, jer je zapravo potrebno smanjiti jaz između proklamovanih principa i politika i njihove de facto primene, tako da one imaju učinak na svakodnevne živote svih ljudi.

Evidentan je raskorak između važećih ustavnih i zakonskih obaveza u sferi rodne ravnopravnosti i jednakih mogućnosti, sa jedne strane, i pristupa ženske populacije zapošljavanju, obrazovanju, zdravstvenim i ostalim uslugama, sa druge strane. Glavni uslov za pravedno društvo je jednako učešće žena i muškaraca u privrednom zivotu. U našoj zemlji i u regionu postoji specifična ravnopravnost, koja se sastoji u jednakoj nedostupnosti privrednom zivotu, zapošljavanju, obrazovanju, zdravstvenim uslugama i socijalnoj zaštiti.

Teško je govoriti o rodnoj ravnopravnosti ili neravnopravnosti i dostizanju strategije Evropske unije koja poziva na:

1. **jednaku ekonomska nezavisnost, kada čitave porodice zavise od umanjene penzije najstarijih članova,**
2. **jednaku zaradu za jednak rad i rad jednake vrednosti, kada nam je oko trećine radno sposobnog stanovništva nezaposleno, ili radi na crno ili radi a ne prima zaradu, nadajući se da će im bar doprinosi za socijano osiguranje biti plaćeni.**
3. **na ravnopravnost u donošenju odluka, ako sve odluke, na svim nivoima, od preduzeća do najviših vrhova vlasti donosi jedna osoba, ili mala interesna grupa,**

Ako ekonomska nezavisnost predstavlja „conditio sine qua non“ za rodnu ravnopravnost i poštovanje prava žena, onda nedostatak radnih mesta uopšte i opšta nezaposlenost dovodi do odlaganja rešavanja problema u nedogled.

Ravnopravnost u siromaštvu nije nikakav cilj, o ravnopravnosti uopšte, pa i o rodnoj ravnopravnosti se može govoriti samo u uslovima pristojnog života.

Srbija raspolaže oskudnim budžetskim sredstvima za socijalnu politiku, a u okviru toga i za podsticaj ekonomske ravnopravnosti polova. Otuda je za Srbiju značajno da osnaži saradnju sa relevantnim međunarodnim organizacijama, a posebno sa Savetom Evrope, sa naglaskom na rodnu ravnopravnost i obezbeđivanje sredstava za afirmativne akcije podrške ženama na tom planu. Postoji mogućnost da se nađu fondovi koji bi finansirali obuku, dodatno obrazovanje, biznis „start-up“ projekte, pravnu pomoć i posebne kreditne olaksice za žene preduzetnice, socijalne povoljnosti za samohrane majke, ali ih Srbija kao država, a i nevladine organizacije i pojedinci ne koriste i o njima nisu dovoljno obavešteni.

Jednake mogućnosti i ravnopravnost polova se veoma često tretiraju prevashodno kao deo socijalnih politika, a zatim i u sklopu zaštite ljudskih prava, ali ne toliko – kao što bi trebalo - kao fundamentalni ustavni princip demokratskih društava, koja teže socijalnoj pravdi i rodnoj demokratiji.

Upravo u osnovi, u fundamentu, u onim pravima koja proklamuju ustavi leži i odgovor na pitanje kako afirmisati ravnopravnost i rodnu ravnopravnost.

Ustav jeste najviši akt jedne države, ali on suštinski štiti osnovne vrednosti koje nisu zavšna već polazna tačka civilizovanog života. Ustav liči na skup želja i fraza, ali on to ne treba da bude, baš kao što Masonske konstitucije ne treba da za nas budu propis već uputstvo.

Ovi osnovni propisi, koje iznova i iznova treba čitati, zapravo su bukvar i bonton civilizovanog čoveka, koji nam uklanja sve ukorenjene rodne stereotipe, negativne kulturološke obrasce ponašanja koji počinju od najranijeg uzrasta i utiču na živote i slike muškaraca i žena.

Na slobodnozidarskom nebu, na kome svi prepoznajemo isti Istok, politički stav je isti kao i u profanom životu. Niko nije brži i glasniji od slobodnih zidara u proklamovanju vrednosti demokratije, tolerancije, jednakosti, bratstva, pa i rodne ravnopravnosti.

Ipak, čitava jedna grana Masonerije, koja samu sebe smatra najznačajnijom istaknuće sve ove vrednosti, udaraće belim rukavicama po kolenima u oduševljenju, ali žene neće pustiti u svoj Hram nigde na Svetu. Čak i one nedogmatske Obedijencije na našim prostorima odbijaju da u potpunosti razumeju da različitost obogaćuje, i da žene mogu samo da obogate masonske rad, a ne da ga „uprljaju“. Jedino mešovite obdijencije imaju stav potupne jednakosti i ravnopravnosti muška-

raca i žena i svih drugih rodni odredenja, ali, slučajno, baš ova obediencija je u Srbiji najmalobrojnija.

Ali žene su mudre, žene su strpljive, one imaju svoj put, koji se ne boje da podele, i dugoročno, i u svetu i u našem regionu žene će postići svoj Masonski cilj, a to je da šire upravo one suštinske, duboke vrednosti ispravnog i moralnog čoveka. Istrajnost je nešto što krasi ženu, i muška masonerija to ne može da ne primeti i da ne prigri.

Uzori se menjaju po prirodnom toku stvari i prihvatanje i promena uzora treba da bude jedan od temelja uloge muškaraca u borbi za rodnu ravnopravnost.

I kao što je u profanom životu potrebna jasna politička volja za postizanje rodne ravnopravnosti, tako je ista politička volja, koja prevazilazi deklarativnost, potrebna i u Slobodnom zidarstvu, da se prizna ozbiljnost, mudrost, snaga i lepota onoga što žene rade.

Da li će i kada doći do promene slobodno-zidarskog zakonodavstva u tom smilu da se priznaju sve one obediencije koje ozbiljno rade bez obzira koje je njihovo rodno određenje, ne možemo odgovoriti, ali niko ne može da negira činjenicu da mi postojimo, i da se zna da radimo u korist Slobodnog zidarstva i profanog okruženja. A ko se bavi pravom zna da retko koja faktička činjenica ne može dugo ostati neregulisana, i da za regulisanjem faktičkih odnosa postoji potreba.

A što se tiče subjektivnog osećaja, Sestre su u najvećem broju, ako ne i sve zadovoljne svojim položajem i rodnim tretmanom u profanom svetu. A u Masonskom svetu - nemamo razloga da budemo nezadovoljne. Slobodne smo, jednake smo, Sestre smo.

V.:Ž.:L.:F.:
P.:L.: DANICA, Br. 480,
Or.: Beograd